

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Roman Trzaskowski

w sprawie z powództwa B.T.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "W" w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 31 lipca 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.
z dnia 19 maja 2017 r., sygn. akt VI ACa [...]/16,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego,**
- 3) przyznaje adw. G.D. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w W. kwotę 1800 (tysiąc osiemset) zł, powiększoną o należy podatek VAT z tytułu nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.**

UZASADNIENIE

Powódka B.T. wniosła o zasądzenie od Spółdzielni Mieszkaniowej „W.” odszkodowania i zadośćuczynienia w łącznej kwocie 150.000 zł z odsetkami ustawowymi z tytułu bezprawnego odcięcia dostaw prądu do jej mieszkania na okres 73 dni. Na żadaną sumę składały się kwoty 6.638,50 zł z tytułu odszkodowania za szkodę majątkową oraz 143.361,50 zł z tytułu zadośćuczynienia za krzywdę doznaną wskutek pozbawienia jej możliwości korzystania z energii elektrycznej.

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w W. zasądził od Spółdzielni na rzecz powódki kwotę 36.000 zł z tytułu zadośćuczynienia oraz kwotę 6.638,50 zł z tytułu odszkodowania, w obu przypadkach wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 lipca 2013 r. do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Wyrokiem z dnia 19 maja 2017 r. Sąd Apelacyjny w W. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że zasądzoną z tytułu zadośćuczynienia kwotę 36.000 zł obniżył do 16.000 zł, a zasądzoną z tytułu odszkodowania kwotę 6.638,50 zł obniżył do 4.000 zł, w obu przypadkach z odsetkami ustawowymi od dnia 14 listopada 2014 r., i w pozostałym zakresie powództwo oddalił; oddalił także apelację pozwanego w pozostałej części, a apelację powódki w całości.

W skardze kasacyjnej powódka jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przyczynę kasacyjną przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

W ocenie powódki skarga jest oczywiście uzasadniona, ponieważ Sąd Apelacyjny bezpodstawnie uznał zasądzone na jej rzecz zadośćuczynienie w kwocie 36.000 zł za rażąco wygórowane i obniżył je do 16.000 zł, wywodząc, że na zdecydowanie mniejszy - niż przyjął Sąd Okręgowy - rozmiar rekompensaty istotny wpływ miało to, iż bezprawne działania pozwanej Spółdzielni nie wywołały u powódki choroby, a jedynie doprowadziły do intensyfikacji jej objawów chorobowych. Zdaniem skarżącej, obniżenie to jest rażąco niesprawiedliwe w kontekście prawidłowej wykładni art. 445 § 1 k.c., zważywszy umyślne, bezprawne działanie pozwanej jako profesjonalisty w zarządzaniu zasobami mieszkaniowymi, polegające na

pozbawieniu powódki i jej rodziny przez 73 dni możliwości korzystania z energii elektrycznej w celu zmuszenia jej do uregulowania spornych należności, przedmiotowe potraktowanie powódki oraz obojętność Spółdzielni – zdającej sobie sprawę z sytuacji zdrowotnej, rodzinnej oraz socjalnej powódki - wobec jej cierpień, polegających na intensyfikacji objawów choroby psychicznej oraz wynikających z długotrwałej niemożności korzystania ze światła, urządzeń schładzających, gotowania posiłków oraz utrzymania przy życiu ryb akwariowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie wykazała, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c., a więc, że zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2016 r., II CSK 94/16, nie publ. oraz z dnia 17 stycznia 2017 r., III CSK 280/16, nie publ.) oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 kwietnia 2016 r., V CSK 622/15, nie publ.; z dnia 2 czerwca 2016 r., III CSK 113/16, nie publ.; z dnia 27 października 2016 r., III CSK 217/16, nie publ.).

Jej zarzut sprowadza się w istocie do zakwestionowania – jako oczywiście błędnego - określenia przez Sąd Apelacyjny wysokości zadośćuczynienia za krzywdę, a więc wadliwego skorzystania z kompetencji, której wykonywanie immanentnie wiąże się z zawarowaniem pewnej swobody decyzyjnej sądowi. Zakwestionowanie przez Sąd Najwyższy przyznanej z tego tytułu kwoty mogłoby nastąpić tylko w razie rażącego odstąpienia przez sąd drugiej instancji od ukształtowanej praktyki sądowej albo pominięcia istotnych kryteriów ustalania wysokości zadośćuczynienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2018 r., I CSK 634/17, nie publ.), tudzież nieuwzględnienia wszystkich aspektów sprawy, ze skutkiem w postaci rażąco niewspółmiernego określenia jego wysokości (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1970 r., III PRN 39/70, OSNCP 1971, Nr 3, poz. 53 i z dnia 9 września 1999 r., II CKN 477/99, nie publ.; postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 sierpnia 2011 r., I CSK 54/11, nie publ. oraz z dnia 27 marca 2018 r., V CSK 515/17, nie publ.).

Skarżąca nie wykazała zaistnienia tego rodzaju przesłanek, a w szczególności nie wskazała, jakie istotne kryteria ustalania wysokości zadośćuczynienia (co do nich por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2014 r., IV CSK 631/13, nie publ.) albo istotne aspekty sprawy zostały pominięte, ani nie dowiodła, że wysokość ta została określona z rażącym naruszeniem praktyki sądowej.

Wbrew sugestii skarżącej należy zauważyć, że obniżając zadośćuczynienie, Sąd odwoławczy nie zarzucił Sądowi Okręgowemu błędnego przyjęcia, iż wyłączenie energii elektrycznej wywołało chorobę psychiczną u powódki, lecz stwierdził jedynie, że Sąd ten nie rozważył dostatecznie, iż działanie to nie wywołało u powódki choroby, a jedynie miało wpływ na natężenie objawów. Sąd Apelacyjny wskazał też – do czego miał podstawę w wyjaśnieniach biegłej złożonych na rozprawie w dniu 10 marca 2016 r. – że zakres skutków bezprawnego działania Spółdzielni należało ograniczyć do zamkniętego okresu pozbawienia powódki dostępu do energii elektrycznej, korygując w ten sposób w istocie ocenę Sądu pierwszej instancji, który przyjął, iż przyznane zadośćuczynienie powinno kompensować nie tylko już doznany przez powódkę uszczerbek na zdrowiu psychicznym, ale także ujemne skutki, które wystąpią w przyszłości (pogorszenie rokowań zdrowotnych powódki na przyszłość).

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji, z uwagi na trudną sytuację materialną i życiową powódki, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym orzeczono na podstawie § 2, 4 ust. 1 i 3, § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016 r., poz. 1714).

at